

KUZEY KIBRIS TURK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

14'üncü Birleşim
30 Kasım 1986, Pazar

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	
1. 1986 Kanalizasyon Sularının Tarımsal Amaçlarla Kullanılmasını Yasaklayan Yasa Tasarısının İvedilikle Görüşülmesine İlişkin Başbakanlık Tezkeresi.	1223
2. Dört Milletvekilinin Dekunulmazlığının Kaldırılması ile İlgili Özel Komite Başkanlığının, Komite Çalışmalarına İlişkin Tezkeresi.	1225
3. Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Curcioğlu'nun İzin İstemine İlişkin Tezkeresi.	1225
4. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili ve Genel Başkanı Sayın Ozker Özgür'ün İzin İstemine İlişkin Tezkeresi.	1226
5. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Ferdi Sabit Soyer'in İzin İstemine İlişkin Tezkeresi.	1226
6. Yurt dışına gidecek olan Başbakan Sayın Dr. Derviş Eroğlu'na, Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekalet etmesini uygun gören Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.	1227

7. Yurt dışına gidecek olan Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Erdal Onurhan'a, İçişleri, Köyiş-leri ve Doğal Kaynaklar Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekalet etmesini uygun gören Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

1227

8. Yurt dışına gidecek olan Maliye ve Gümrükler Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekalet etmesini uygun gören Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.

1228

II. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı

1231-1241

2. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay ile Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin "Narenciye Üreticilerinin ve bu sektörde çalışanların sorunları"na ilişkin Genel Görüşme açılması önermesine ilişkin öngörüşme.

1241-1279

— Toplumcu Kurtuluş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin konuya ilişkin konuşması.

1243-1266

— Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, sözkonusu Genel Görüşme Önermesine ilişkin lehte konuşması.

1267-1273

— Tarım ve Orman Bakanı Sayın Aytaç Beştaş'ın, sözkonusu Genel Görüşme Önermesine ilişkin aleyhte konuşması.

1273-1279

1222/...

BAŞKAN - Ona geleceğim. Peki, gündem dışına geldiğimizde...
Sunuşları yapalım da ondan sonra.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Erteleyelim
Meclisi efendim.

I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI:

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; birinci madde, Başkanlığın
Genel Kurula sunuşlarıdır.

1. 1986 Kanalizasyon Sularının Tarımsal Amaçlarla
Kullanılmasını Yasaklayan Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine
ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

Lefkoşa 27.11. 1986

Sayı : BB/2/85/116

Konu : 1986 Kanalizasyon Sularının Tarımsal
Amaçlarla Kullanılmasını Yasaklayan
Yasa Tasarısı için ivedilik.

KKTC Cumhuriyet Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 26 Kasım, 1986 tarih ve BB/2/85-116 sayılı
yazınız.

Yerleşim bölgelerinin lağım suları ve/veya zararlı
kimyasal maddeleri içeren sular kullanılarak sebze ve meyve
üretimi ve bunların insan tüketimine sunulmasının sağlık
açısından zararlı olduğu aşikârdır.

Bu nedenle, tifo, kolera ve çocuk felci gibi
tahribatı büyük birçok hastalıklara da yol açan kanalizasyon
sularının, tarımsal amaçla üretim faaliyetlerinde kullanılması

ve bu tür suların kullanılması suretiyle yetiştirilen ürünlerin hasatı, pazarlanması ve /veya toplumun istifadesine sunulmasının yasaklanması için "1986 Kanalizasyon Sularının Tarımsal Amaçlarla kullanılmasını Yasaklayan Yasa Tasarısı" hazırlanmış ve ilgi yazımız ekinde sunulmuştur.

Sözü edilen Yasa Tasarısının, halkımız sağlığının selâmeti açısından bir an önce yasalaşması gerektiğine inanıyoruz.

Bu nedenle, 1986 Kanalizasyon Sularının Tarımsal Amaçlarla Kullanılmasını Yasaklayan Yasa Tasarısı için, Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 86(1) maddesi uyarınca ivedilik kararı verilmesinde tavassutlarını saygılarımla istirham ederim.

Dr. Derviş EROGLU
Başbakan

BAŞKAN - Bu konuda söz almak isteyen var mı sayın milletvekilleri? Yoktur. Başbakanlık Tezkeresini onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Etmeyenler?...Çekimser?...Oybirliği ile kabul edilmiştir.

2. Dört Milletvekilinin Dokunulmazlığının Kaldırılması ile İlgili Özel Komite Başkanlığının Komite çalışmalarına ilişkin Tezkeresi. Bilgi için okutacağız.

KATİP -

28 Kasım 1986

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,

Ozel Komite 45 gün içinde görevini tamamlamış olup, raporunu hazırlamaktadır. İlk Genel Kurul toplantısında rapor Genel Kurula sunulmuş olacaktır.

Saygıyla duyurulur.

Eşber Serakıncı
Dört Milletvekilinin Dokunulmazlıklarının
Kaldırılmasıyla İlgili Ozel Komite
Başkanı

BAŞKAN - 3, Ulusal Birlik Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Curcioğlu'nun, yurt dışı izin istemi. Okuyun lütfen.

KATİP -

28.11.1986

KKTC Meclis Başkanlığına,

Efendim, 31.11.1986 - 8. 12.1986 tarihleri arasında yurt dışında bulunacağımdan izinli sayılmamı rica ederim.

Saygılarımla,
Hüseyin Curcioğlu

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili ve Genel Başkanı Sayın Ozker Özgür'ün yurt dışı izin istemi. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

28.11.1986

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

30 Kasım ile 7 Aralık 1986 tarihleri arasında yurt dışında bulunacağım için, sözkonusu sürece izinli sayılmamı diler, saygılarımı sunarım.

Ozker Özgür
CTP Genel Başkanı

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Magusa Milletvekili Ferdi Sabit Soyer'in yurt dışı izin istemi vardır.

KATİP -

28 Kasım 1986

KKTC Meclis Başkanlığına,

30 Kasım 1986 ile 10 Aralık 1986 tarihleri arasında Londra'da bulunacağımdan gerekli işlemin yapılmasını rica ederim.

Saygılarımla
CTP Magusa Milletvekili
Ferdî Sabit Soyer

BAŞKAN - Gerekli izin verilmiştir. Görevli olarak yurt dışına gidecek olan Sayın Başbakan, Dışişleri ve Savunma Bakanının vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi. Okuyun lütfen.

KATİP -
Sayı: 191/84

27 Kasım 1986

Sayın Dr. Derviş Eroğlu,
Başbakan,
Lefkoşa.

İlgi: 26.11.1986 tarih ve BB/141/76/1 sayılı
yazıları.

1 Aralık 1986 tarihinde resmi görüşmelerde bulunmak üzere Türkiye'ye gideceğinizden şahsınıza Dışişleri ve Savunma Bakanı Sayın Kenan Atakol'un vekâlet etmesi uygundur.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Hakkı Atun
Cumhurbaşkan Vekili

BAŞKAN - Görevli olarak yurt dışına gidecek olan Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanına İçişleri, Köyişleri ve Doğal Kaynaklar Bakanının vekâlet etmesinin uygun bulunmuş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KATİP -
Sayı: 191/84

27 Kasım 1986

KKTC Başbakanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 26.11.1986 tarih ve BB/141/76/1 sayılı
yazıları.

1 Aralık 1986 tarihinde görevli olarak Türkiye'ye gidecek olan Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Erdal Onurhan'a İçişleri, Köyişleri ve Doğal Kaynaklar Bakanı Sayın Taşkent Atasayan'ın vekâlet etmesi uygundur.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Hakkı Atun
Cumhurbaşkan Vekili,
../1228

BAŞKAN - Görevli olarak yurt dışına gidecek olan Maliye ve Gümrükler Bakanına Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanının vekâlet etmesinin uygun görülmüş olduğuna ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi.

KATİP -

Sayı:191/84

27 Kasım 1986

KKTC Başbakanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 26.11.1986 tarih ve BB/141/76/1 sayılı yazıları.

1 Aralık 1986 tarihinde görevli olarak Türkiye'ye gidecek olan Maliye ve Gümrükler Bakanı Sayın Mehmet Bayram'a, Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Bakanı Sayın Nazif Borman'ın vekâlet etmesi uygundur.

Bilgi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

Hakkı Atun
Cumhurbaşkan Vekili.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; sunuşlar tamamlandıktan sonra son olarak gündem dışı konuşmalar var. Önümde onbir gündem dışı konuşma istemi var. Uç konuşmanın ötesinde konuşma izni verilmesini enayınıza sunmak durumundayım.

İÇİŞLERİ, KOYIŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Sayın Başkan, bir önerim vardı. Hepsi...

BAŞKAN - Ona geleceğim efendim, ona geleceğim. Üçten fazla konuşma istemi vardır. Üç kişiden fazla konuşmayı uygun bulanlar?... Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekinirler?... Oyçokluğuyla reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşma isteminde bulunanlar; 1. Kenan Akın, 2. Omer Demir ve 3. Emin Uzun'dur. Bu arkadaşlardan bu konuşmalarını erteleme istemi vardır. Oyle mi?

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Evet.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Evet, gelecek birleşime.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Ne korkarlar konuşsunlar yani?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devanla) - Gelecek birleşime... Nasıl?

BAŞBAKAN Dr. DERWİŞ EROĞLU (Yerinden) - Ne korkacaklar?

İBRAHİM LORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bunlardan sonra gelen ilk üç kişi sırayı alsın.

BAŞKAN - Peki efendim. Bu gündem dışı konuşmalar dahil, gündemin Yasa tasarılarına aktarılmasını isteyen bir öneri var. Bu konuda söz söylemek isteyen var mı? Yoktur. Sayın milletvekilleri; o zaman gündemin 6'ncı kısmı olan görüşülecek Tasarı ve Cnerilerle Komitelerden Gelen Diğer İşler olan 6'ncı kısma geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...Çekimser?....Oyçokluğu ile kabul edilmistir. Evet, Yasa Tasarı ve Cnerilerinin görüşülmesine geldi. Sayın Komite Başkanı.

II. GÖRÜŞÜLEN İŞLER

EKONOMİ, MALİYE, BUTÇE VE PLAN KOMİTESİ

BAŞKANI ATAY CAFER - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

EKONOMİ, MALİYE, BUTÇE VE PLAN
KOMİTESİNİN, BİRLEŞTİRİLMİŞ 1986
MALİ YILI EK BUTÇE YASA TASARISINA
(Y.T.NO:114/2/86; Y.T.No:121/2/86 ve
Y.T.No:122/2/86) İLİSKİN RAPORUDUR.

Komitemiz, 19 Kasım 1986 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, "Devlet Personeline Fazla Mesai Ödenegi"; ile "Seçim ve Sayım Giderleri" kalemlerine ek ödenek tahsisini öngören 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarıları (Y.T.NO:121/2/86; Y.T.No:122/2/86) ile, Maıtepe Süt Fabrikası Projesi Yatırım kalemine ödenek tahsisini öngören 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısını (Y.T.No:114/2/86) birleştirerek görüşmüş ve ekte sunulan sunuş gerekçeleri ile Maliye ve Gümrükler Bakanının vermiş olduğu bilgiler ışığında değerlendirme yaparak Tasarılarla ilişkin çalışmalarını tamamlamıştır.

Komitemiz, birleştirme kararı uyarınca, 31 Aralık 1986 tarihinde sona erecek Mali Yılı Hizmetleri için tahsisi öngörülen ödeneklerle ilgili düzenlemeleri 2'nci maddede; tahsis edilen ödenekler karşılığı gelir cetvellerinde ek ödenek karşılığı artış yapılmasına ilişkin düzenlemeyi ise 3'ncü maddede yapmıştır.

Komite üyelerinden Sayın Erdal Süreç, Sayın Salih User ve Sayın Ergün Vehbi, 2'nci maddenin (3)'ncü fıkrasına, Maıtepe Süt Fabrikası Projesinin toplam maliyeti konusunda yeterli bilgi verilmemiş olması nedeniyle çekimser oy kullanmışlardır.

Komitemiz, birleştirilmiş 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının, rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliğiyle Genel Kurula salık verir.

Y.T. No: 114/2/86 sayılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının
GEREKÇESİ:

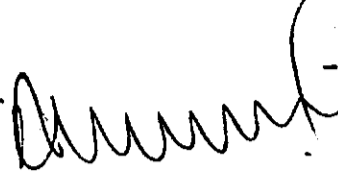
Hayvancılığın geliştirilmesi ve sütün değerlendirilmesi amacıyla T.C.M. Konsolide Fonu İnkişaf Sandığına yaptırılan Maltepe Süt Fabrikası'nın makine ve teçhizat gereksinimleri Danish Turenky Dairies Ltd. isimli firmadan kredili olarak temin edilmiştir. Konu süt fabrikası projesi 1,361,135.-Sw.Fr. olup, bunun 204,135.-' lık kısmı peşin olarak ödenmiş kalan 1,157.000 Sw. Fr. kısmı faizleri ile birlikte 14 eşit taksitte ödenecektir. Keza her yıl sözkonusu borca karşılık teminat mektubu verilmektedir. İlk taksit ödemesi 1.11.1986 tarihinde olup, ilk taksit+teminat mektubunun ödenebilmesini teminen Ek Bütçe'ye zaruret hasıl olmuştur.

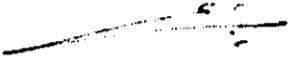
Y.T.No: 121/2/86 Sayılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının
GEREKÇESİ:

1986 Mali Yılı sonuna kadar olan Ek-Mesai Mükellefiyetinin karşılanması amacıyla ihtiyaç duyulan 600 milyon.-'lık ödeneğin temin edilebilmesi için Ek-Bütçe'ye zaruret hasıl olmuştur.

Y.T.No:122/2/86 Sayılı Ek Bütçe Yasa Tasarısının
GEREKÇESİ:

1. Haziran 1986 tarihinde yapılmış olan Yerel Kuruluş Organları Genel Seçimleri ile ilgili görevlendirilen Kamu Görevlilerinin ek mesai istihkak ve sözkonusu seçimlerle ilgili diğer giderlerin karşılanması amacı ile Ek Bütçe'ye zaruret hasıl olmuştur.

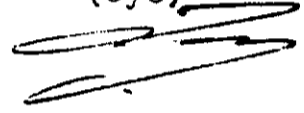
 -1233-
Mehmet Çelebi
(Üye)

Ahmet Çelebi
(Başkan Vekili)

Mustafa Adaoğlu
(Üye)

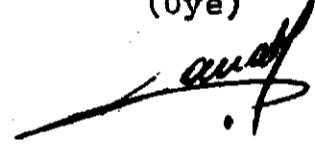

Ahmet Akar
(Üye)

Hüseyin Angolemlü
(Üye)
Katılmadı-İzinli)

Erbay Kanatlı
(Üye)

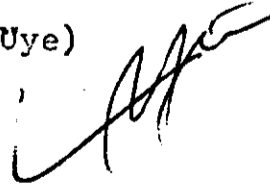
Serter

Salih Usar
(Üye)

Ergün Vehbi
(Üye)

../1234

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; genel görüşmesine geçiyoruz. Bu konuda söz almak isteyen var mı? Buyurun Sayın Süreç.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümetin ve iktidar olan partinin birinci görevi kendi sorumluluğunu bilerek hareket etmesi gerekir. O da birçok icraatta olduğu gibi, bütçe konusunda da herkese zamanında hakkını vermesinden geçmektedir. Bugün ve dünki gazeteleri açıp baktığınızda iktidar partisinin genel sekreteri Sayın Paşlar'ın demeçlerini görürsünüz ve muhalefetin Cuma günü Meclis birleşimine katılmamayı ve büyük ve şiddetli bir şekilde, cümlelerle eleştirmeye çalışmaktadır ve gündemde olan yasaları belirterek, bu gündemdeki yasaların geçirilmemesini ve bu yasaların geçirilmemesi sonucunda da birçok kişinin hakkını zamanında alamadığını vurgulamaya çalışmaktadır. Oysa Mecliste çoğunluğu sağlamak kesinlikle iktidar partisinin görevidir. Eğer iktidar partisi kendisi muhalefeti kendine nisap sağlayıcı olarak görme alışkanlığına yönelirse, o zaman Meclisin sıhatli bir şekilde çalışması da ortadan kalkar.

Oncelikle kendi sorumluluğunu iktidarda olanlar bilecek ve Meclise girerek çoğunluk sağlamak görevinin ivedilikle kendilerinde olduğunu da bileceklerdir. Bugün görüşmekte olduğumuz Yasanın içerğinde de aynı sorumluluk bilinci yatmaktadır.

Altı aydan beridir çalıştığı halde ek mesai ücretlerini almayan, aradan altı-yedi ay geçmesine rağmen yerel seçimlerde görevli olup da bu görevi sonucunda hak ettiği ücretini almayan insanların hakları verilmek isteniyor bu Yasalarla. İşte Hükümet sorumluluğu buradadır. Yasalar bir ek mesai ödemesinin en geç, ertesi ayın 20'sinde gerçekleşmesini öngörmektedir. Bu yasal bir kuraldır. O sizin sorunuzdur.

KENAN AKIN (Gazi Magusa) (Yerinden) - TKP - UBP
Koalisyonunu kapsayan tarihte oldu efendim.

BAŞKAN - Müsaade edin, müsaade edin efendim.

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Olabilir. Ödeme devri değildir efendim konuştuğumuz. Şimdiki dönemi konuşuyoruz biz. O geçmişleri bırakın şimdi. Şimdi sorumlusunuz. Gününde ödeyeceksiniz.

KENAN AKIN (Devamla) - Altı ay...

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Altı aydır ek mesai ücretini alamayan insanlar....

BAŞKAN - Sayın Kenan Akın, müsaade edin efendim konuşmacıya.

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Ve seçim dolayısıyla maaş ve ücretini almayanlara ek bütçe getirilmektedir. Bunlar, iktidarın zamanında ödenmesi gereken hususlar olduğunu bilmesi ve önlemleri zamanında alması gerekir. Kimsenin

hakkını bu şekilde geciktirerek vermek doğru bir şey değildir. Çünkü geçen zaman içerisinde verilen hak da gerçek bir hak olmaz.

Biz çalışanların hakkını düzenleyen ve onlara gecikmiş haklarını teslim edecek olan bu Tasarıya oy vereceğiz ve destekleyeceğiz. Ancak, Hükümeti de bir kez daha uyardıyı gerekli görüyoruz. Herkese ücretini zamanında ödeyecek önlemleri alsın. Ve bundan sonra bu tür ödeneklerin böyle gecikmelerle bütçeye gelmesini ortadan kaldırsın. Teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Başka söz almak isteyen? Sayın Altınay.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; oy doğrultumuzu Sayın Erdal Süreç açıklamış olmakla birlikte Maltepe Süt Fabrikası konusuna kısaca değinmek istiyorum. Zamanında Maltepe Süt Fabrikası yapılırken amaç, o bölgede toplanmayan sütlerin toplanması, o yöre hayvancısının sütlerinin değerlendirilmesiydi. Bu konunun bugün de gerçekten çözümlendiğini söylemenin olanağı yoktur. Ve ayrıca o bölge insanının tütün üretimi azalmıştır. Yeni istihdam olanakları, geçim kaynakları yaratmak için o süt fabrikasını destekleyici inekçiliği, hayvancılığı teşvik projelerinin de yapılacağı konuları zamanında tartışılmıştı. Ve hatta o yöredeki hayvancılara, hayvancı başına yanılmıyorsa, iki krediyle, bir peşin olmak üzere inek dağıtımına da gidilmiştir.

Geçtiğimiz hafta hayvancıların sorunları tartışılırken büyükbaş hayvanların, ineklerin kesime gittiğini söylemiştik. Konu açılmışken istiyoruz, eğer bir araştırma da varsa, kimlere sözkonusu inekleri dağıtılmıştır. Ve bu süt ineklerini o üreticiler ellerinde tutmakta mıdır? Çünkü daha yakın bir geçmişte inekler verilmiştir. Ama yaptığımız saptamalara göre, aldığımız bilgilere göre geçen yıl verdiğimiz süt inekleri satılmış, kesime gitmiştir. Devletin kaynakları israf edilmiştir. Kaç kişi hayvancıya süt ineği verilmiştir? Kaç kişi bu inekleri muhafaza etmektedir ve ürün almaktadır, süt vermektedir? Geçtiğimiz hafta bu sorunu getirdiğimizde maalesef yeterince yine bu konu üzerinde durulmuş süt ineklerinin kesiminde olan sprunu biz ortaya koyduğumuzda Sayın Bakan verdiği yanıtta, Meclis tutanakları da ortadadır, toplumun sucuk yeme alışkanlığından bir tüketim fazlası olduğunu söylemiştir. Bu doğru bir teşhis değildir.

Verimsiz inekler sucuk yapımına gidiyormuş ve inekler azaldı. Bu doğru bir teşhis değildir. Çünkü geçen yıl verilen ineklerdir kesime gidenler. Bunun sucuk üretimiyle, sucuk tüketimiyle bir ilgisi yoktur. Onun için geçmişte bunu yapamadık. Bahçe verdik, zeytin ağacı verdik, harup verdik, bu verdiğimiz kaynakların akıbetini Devlet olarak günü gününe, anı anına takip etmedik. Şimdi süt inekleri verdik, ne durumdadır? Karpaz'da kaç kişi süt ineği aldı bellidir. Bunların takip ettirilmesi gerekmektedir. Devlet verdiği kaynakların sahibi olması gerekmektedir. Onun için Hükümetten Maltepe Süt Fabrikasına bağlı olarak verdiği bu kaynakların akıbetini de araştırmasını istiyoruz. Çünkü eğer bu süt ineklerine sahip çıkmazsak Maltepe Fabrikası da çalışmayacak, atıl bir tesis olarak durabilir. Onun için bu konuda Hükümetin dikkatini çekmek isteriz. Akıbetini Karpaz'da dağıtılan hayvanları takip edelim. Saygılar sunarım.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Koreli bırakmadı seni dinleyelim Sayın Altınay.

BAŞKAN - Başka söz isteyen var mı? Sayın Bakan...

KATİP - Yok efendim.

BAŞKAN - Yoktur.

Sayın milletvekilleri; genel görüşme tamamlanmıştır. Madde madde görüşülmesine geçiyoruz. Madde madde görüşülmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle değil mi Sayın Kâtip?

KATİP - Evet efendim, oybirliğiyle.

BAŞKAN - Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Okuyunuz lütfen.

KATİP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan 1986 Mali Yılı Bütçe Yasası ile birlikte okunur.

1/1986
29/1986

BAŞKAN - 1. madde hakkında söz isteyen?... Yok.
Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. 2. madde.

KATİP -

31 Ara-
lık
1986
tari-
hinde
sona
erecek
Mali
Yılı
Hizmet-
leri
için
Tahsis
Edilen
Ek
Odenek

2. (1) Esas Yasanın, Program 05, Alt Program 16, Odenek Türü 1, Madde 09 "Devlet Personeline Fazla Mesai Odenegi" kaleminde öngörülen 300.000.000 ₺'lik ödenek, 600.000.000 ₺. eklenmek suretiyle 900.000.000 ₺'na yükseltilir.
- (2) Esas Yasanın, Program 05, Alt Program 19, Odenek Türü 1, Madde 59 "Seçim ve Sayım Giderleri" kaleminde öngörülen 70.000.000 ₺'lik ödenek, 127.000.000 ₺ eklenmek suretiyle 197.000.000 ₺'na yükseltilir.
- (3) Esas Yasanın, Program 10, Alt Program 02, Odenek Türü 2 "Yatırımlar" altında Madde/Proje "74(4) Maltepe Süt Fabrikası Projesi" olarak yeni madde ihdas edilir ve bu kaleme, 1986 Bütçe Odenegi olarak 160.000.000 ₺'lik ödenek konur ve açıklama sütununa "(74/4) İhkişaf Sandığı Kanalıyla Kullandırılacaktır" söz dizisi eklenir.

BAŞKAN - 2. madde hakkında söz isteyen?... Yok. 2.
maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir. 3. madde.

KATİP -

Gelir
Cetve-
linde
Ek
Odenek
Karşı-
lığı
Artış

3. Esas Yasanın Gelirler Cetvelindeki Program 09, Alt Program 01 "Borçlanmalar" Kaleminde öngörülen 20.302.415.000 ₺. gelir 887.000.000 ₺ eklenmek suretiyle 21.189.415.000 ₺'sine yükseltilir.

BAŞKAN - 3. madde hakkında söz isteyen?... Yok. 3.
maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?...
Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe giriş 4. Bu Yasa, Esas Yasanın yürürlüğe girdiği 1 Ocak 1986 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 4. madde hakkında söz isteyen?... Yok.
4. maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...
Etmeyenler?... Çekimser?... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşülmesi tamamlanmış ve ikinci görüşme sona ermiştir. Şimdi Tasarının üçüncü görüşmesine geçiyoruz. İçtüzüğümüzün 98. maddesinin (2). fıkrası uyarınca Tasarının üçüncü görüşmesi kısa isim okunmak ve tasarının bütününü oylamak suretiyle yapılacaktır. Bütününün oylanması ise yine açık oylama ile yapılacaktır.

Kısa isim okuyunuz lütfen.

KATİP -

Kısa isim 1. Bu Yasa, 1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan 1986 Mali Yılı Bütçe Yasası ile birlikte okunur.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Tasarının bütününü ad okumak suretiyle oylarınıza sunacağım. Lütfen oylama cetvelini okuyunuz.

KATİP - (1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısına İlişkin Oylama Sonucu)

Kabul edenler:

Mustafa Adaoğlu
Ahmet Akar
Kenan Akın
Mehmet Altınay
Kenan Atakol
Taşkent Atasayan
Hakkı Atun
Mehmet Bayram
Aytaç Beşerler

Kabul Etmeyenler?

-
Çekimser?
-

Nazif Borman
Günay Caymaz
Salih Coşar
Ömer Demir
Onay Fadıl Demirciler
Enver Emin
Mustafa Erbilen
Derviş Eroğlu
Sait Güven
Mustafa Hacıahmetoğlu
Erbay Kanatlı
Rasih Keskiner
İbrahim Koreli
Olgun Paşalar
Ziya Rızki
Eşber Serakıncı
Vehbi Zeki Serter
Erdal Süreç
Emin Uzun
Atay Cafer
Tokay Varış
Altan Yavuz

Oylamaya Katılmayanlar:

Ergin Abdullah
Hüseyin Angolemlı
İsmail Bozkurt
Mehmet Civa
Hüseyin Curcioğlu
Fadıl Çağda
Alpay Durduran
Kemal Emirzade
Mustafa Karpaslı
Feridun Onsav
Özker Özgür
Aktan Sadık
Hasan Sarıca
Ferdi Sabit Soyer
Naci Talât Usar
Salih Usar
Ergün Vehbi
Çetin Veziroğlu

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; oybirliğiyle
Tasarı kabul edilmiştir. Hayırlı ve uğurlu olsun.

Tasarının görüşülmesinden sonra bu gündem maddesi de
tamamlanmış oluyor. Zannedersenem tamamlandıktan sonra
Sayın Serakıncı'nın bir önerisi olacaktır, dikkatimize
getirmiştir.

Buyurun Sayın Serakıncı.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Yasa Tasarısı tamamlandığına göre geriye dönüş yaparak gündemin bu araştırma ile ilgili önerilerine geçmemizi öneririm Sayın Başkan.

BAŞKAN - Bunu beş milletvekilinin daha... Oyle mi Sayın Kâtip?...

KATİP - Evet efendim.

BAŞKAN - Uygun görmesi gerek. Bu konuda söz almak isteyen var mı?...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Ben uygun görürüm Sayın Başkan.

BAŞKAN - Uygun mu efendim?... O halde bu öneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Etmeyenler?... Çekimser?... Mümkündür, geriye dönüş yapıyoruz ve 5. maddeye dönüyoruz. Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılması.

Sayın milletvekilleri; Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay ile Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin "Narenciye Üreticilerinin ve bu sektörde çalışanların sorunlarına" ilişkin genel görüşme açılması önergesinin öngörüşmesine geçiyoruz. Önergeyi okuyunuz lütfen.

KATİP -

21 Kasım 1986

KKTC Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

"Narenciye Üreticilerinin ve bu sektörde çalışanların sorunlarına" ilişkin genel görüşme isteminizin işleme konmasını rica ederim.

1242/...

- Gerekçe: 1) Limon pazarı kötüdür. Özel firmalar alından çekilmiş, o nedenle devlet kuruluşu Cypfruvex haksız rekabete sokulmuştur.
- 2) 1985-86 yılı ürün paralarını halâ alamayan üreticiler ve işçiler vardır.
- 3) Su sorunu binlerce dönüm narenciye alanının kurumasına neden olmaktadır.
- 4) İhracatçı kuruluşlar arasında dış pazarlarda sürdürülen rekabet ülkeyi büyük kayba uğratmaktadır.
- 5) Üretim maliyetleri artarken, üretici gelirleri olumsuz yönde etkilenmektedir.

En büyük istihdam ve döviz kaynağı narenciyedeki olumsuz gelişmeler karşısında Meclisin konuya eğilmesi gerekli görülmektedir.

(İmza)

Mehmet Altınay
TKP Mağusa Milletvekili

(İmza)

İbrahim Koreli
TKP Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Altınay. Daha fazla eklemek ister misiniz?... Veya Sayın Koreli.

KATİP - Öneri sahibi olarak Sayın Koreli.

BAŞKAN - Öneri sahibine ilk sözü veriyorum. Bilahare bir lehte, bir aleyhte ayrıca söz vereceğim. Buyurun Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; narenciye ürününün gerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti açısından, gerekse halkımız açısından yaşamsal öneme haiz olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Narenciye'nin binlerce işçiyi, üreticiyi, nakliyeciyi ve liman çalışanlarını bünyesinde barındıran, başka bir ifade ile çok geniş kapsamlı bir istihdam olanağı yaratması açısından ve ülkemiz ekonomisinin döviz yönünden can damarını oluşturan narenciye'nin yıllardan beri uygulanan ekonomik politikayla her geçen gün gerilediği, üretimin her geçen gün düştüğü, dış pazarlarda özel sektör, kamu sektörü ve çoğu zaman da özel sektörün kendi arasındaki rekabeti dış pazarda da narenciye'nin her geçen gün kötüye gittiğini göstermektedir.

Bu durum karşısında yıllardan beri uygulanan ekonomik politikalar değiştirilmemiş, yaşamsal öneme haiz olan bu narenciye'nin geleceği düşünülmemiş ve yeni politikalar, bilinçli ve plânlı politikalar üretilerek ekonomimizin can damarını oluşturan narenciye için

Bilinçli ve kararlı olarak herhangi bir uygulama yönüne gidilmek istememektedir. Narenciyecinin bugün içinde bulunduğu sorunlar herkesin rahatlıkla görebileceği kadar açık ve seçiktir. Başta su sorunu olmak üzere narenciye girdilerine getirilen elektrik, mazot, gübre, ilaç ve birtakım araç ve gereçlere getirilen okkallı zamlar narenciye üretiminin maliyetini artırmakta ve üretici bu üretimi yapmaktan zaman süreci içerisinde kaçınmaktadır. Başta su sorununun çözülmesi için Hükümetin Derivasyon Projesini gündeme getirerek milyarlarca lira harcadığı TC yardımlarıyla milyarlarca lira harcadığı. Derivasyon projesinin bugün Güzelyurt yöresine dolayısıyla narenciyeye zerre kadar bir katkısı olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bugün milyarların atıldığı o beton yığınları gerçekten yöreye zerre kadar bir fayda sağlamıştır. Temennimiz su sorununa özellikle tuzlanma yönünden Yayla bölgesindeki tuzlanma yönüne dayalı olarak uygulanmaya çalışılan Yayla Projesi belki Derivasyon Projesi gibi olumsuz bir proje olmaz ve tuzlanma sorununa hiç olmazsa önemli ölçüde bir katkısı olur. Narenciyecinin gerek su sorununun çözümlenmemesi tarımsal narenciye girdilerinin, girdi fiyatlarının artırılması narenciye üretiminde üreticinin haliyle kopmasını getirmekte ve sözümün başında söylediğim gibi narenciye üretimi ve buna dayalı olarak da ihracatı her geçen yıl azalmaktadır. Bu olumsuz politikaların doğal sonucu olarak da bahçeler her geçen yıl kurumakta ve üretim alanları azalmaktadır. Bunun en bariz örneğini Lapta yöresi için söyleyebiliriz. Bugün Lapta'da narenciyenin büyük çoğunluğunun limon olduğunu bilmeyen bir arkadaşımız mevcut değildir. Lapta'da limon bahçelerinin yarısından fazlasının kuruduğu, su sorunundan dolayı kuruduğu, bunun doğal sonucu olarak da limon üretiminin %100 oranında azaldığı bir gerçektir. Bu üretim azlığı genel olarak Maraş yöresi için ve Güzelyurt yöresi için de söyleyebiliriz. Narenciyecinin ve üretiminin bu dev sorunları karşısında kendisini daha da çıkmaza itecek şekilde yine uygulanan ekonomik politikaların doğal sonucu olarak üç-beş tane emek simsarı veya tüccar dediğimiz ihracatçı şebekelerin gazabına da uğramıştır. Birkaç birleşim önce Sayın Civa bu özel ihracatçı şirketlerin, narenciye üreticisine attığı tokatları bahsetmişti. Bugün, ben, bu konu üzerinde fazla uzun durmayacağım çünkü bu Meclisin bilgisine getirilmiş bir konudur. Bugün narenciye üreticilerinin özel sektörden milyarlarca lira alacağı sözkonusudur. Bu rakam belki milyarı bulmaz ama en az sekiz yüz milyonun üzerinde bir alacağı vardır.

Hükümetin bunu son bir hafta içerisinde değerlendirmesi ve bazı tedbirler getirmek istemesi gerçekten bizi sevindirmiştir. Hükümetin özel şirketlerin, ihracatçı şirketlerden 200 milyon civarında bir teminat istemesi ve gerek narenciye üreticisine gerekse çalıştırdıkları işçilere olan borçlarını teminat altına alma gibi bir girişim içerisinde girmesi gerçekten sevindiricidir. Ne var ki bu tedbirin de gerek narenciye üreticisine, gerekse narenciye işçisine atılan kazıklardan kurtulamayacağını da göstermektedir. Bugün Hükümetin özel şirketlerden almayı düşündüğü 200 milyon liralık teminat ancak 1 Şubat tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir. Basına yansıtılan şekliyle anladığımız odur ki 1 Şubat tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir. Peki 31 Ocak tarihine kadar şu anda fiilen üreticiden ürün alan ve verilen ihracat yapabilen ve yıllardan beri üreticinin parasını, işçinin parasını vermeyen ve bunların toplamı milyarlarca varan bu borçların ödenmesi yanında herhangi bir tedbir almış mıdır? Herhangi bir tedbir alınmamıştır. Herhangi bir tedbir alınmadığı bir yana bugüne kadar işçiyi ve üreticiyi sömüren ve onun milyarlarına göz diken bu tüccarlara 31 Ocak'a kadar ihracat yapabilir diyebilmiştir ve bunu bir Bakanlar Kurulu kararı haline de getirebilmiştir Hükümetimiz ve bugün bu tüccarlar yine Devlete tek bir kuruş, bir milyonluk, girdikleri şirketlerin ödedikleri paranın dışında 31 Ocak tarihine kadar elleri kolları serbest bu memlekette dolaşabilecek ve üreticinin malını alabilecek ve ihracat yapabilecektir. Hükümetin, bizim istediğimiz derhal hiç zaman kaybetmeden yıllardan beri üreticiyi asan ve üreticiye bir milyar civarında borcu olan bu şirketlerin ihracat iznini derhal durdurmasıdır. Bunu 31 Ocak'a kadar uzatmayı üreticinin malının 31 Ocak'a kadar alınması ve var olan borçlarının daha da, alacaklarının daha da yüksek seviyeye çıkarılması anlamı taşımaktadır. Hükümetin bu özel firmalardan, ihracatçı firmalardan 1 Şubat'tan itibaren 200 milyon lira gibi bir teminat istemesi karşısında, bu firmaların 1 Şubattan sonra da ihracat yapabilecekleri anlamı taşımaktadır. Çünkü siz eğer Hükümet olarak 31 Ocak'a kadar bu ihracatçı firmaların ihracat izinlerini iptal etmiyorsanız ve bunların üreticiden mal almasını ve ihraç edebilme olanağını kendilerine sağladığınıza göre haliyle bunlar bu 3-4 aylık süre içerisinde ki Ekimden itibaren bu ürün alma ve ihracat işlemleri başlamıştır, Ekim, Kasım, Aralık

Ocak, dört ay içerisinde vurabilecekleri vurgunu zaten vurabilecekler ve belkide 31 Ocak sonuna kadar sizin istediğiniz iki yüz milyon liralık teminatı da size verebileceklerdir. Peki öyle bir ihracatçı firma düşündünüz ki 31 Ocak'a kadar üreticiden iki yüz milyon liranın üzerinde ürün almıştır. Ve üreticiye tek kuruşta vermemiştir. İki yüz milyon lira alacağınız teminat, iki yüz milyon lira üzerindeki bir üretici alacağını nasıl karşılayabilecektir. Bundan daha da önemlisi; bu tüccarların sadece üreticiye değil, aynı zamanda işçilere ve bankalara da borçları vardır. Bu iki yüz milyon liralık teminat kimlere akıtılacaktır. Sezon sonunda veya ödeme konuları gündeme geldiğinde bankalara mı, işçilere mi, alacaklı üreticilere mi ödenecektir bu iki yüz milyon liralık teminatlar? Şöyle bir örnek vermek gerekirse bahçıvan diye bilinen ihracatçı şirket Narin Agriculture Limited diye bilinen ihracatçı şirketin bankalara al 1 yüz milyon liranın üzerinde borcu vardır. Üreticiye yüz milyon üzerinde borçları vardır. İşçiye Narin Limited Şirketinin üç yüz milyon üzerinde borcu vardır. Narin Limited Şirketinin işçiye üç yüz milyon liranın üzerinde borcu vardır. Kıdem tazminatı, on üçüncü maaş, çalıştıkları gündelikleri, senelik izinleri, İhtiyat Sandığı ve Sosyal Sigorta fonlarına olan borçların toplamı üç yüz milyonu aşkındır. Peki siz iki yüz milyon liralık bir teminat alacaksınız, diğer taraftan yalnız işçiye üç yüz milyon, bunun dışında yalnız üreticiye yüz milyonu aşkın borç ve bankalara

altı yüz milyonun üstünde borç yalnız Narin Limited Şirketinin borcu. İç borçları bir milyarı aşkındır. İki yüz milyonluk teminatla siz acaba üreticiyi bundan sonra mı teminat altına, güvence altına mı almayı düşündünüz. Buna imkan ve olanak yoktur. Kaldı ki bugün üç yüz milyon alacağı olan işçiyle, yüz milyon üzerinde alacağı olan üreticinin-Narin Limited Şirketinden bahsediyorum-tek bir kuruş alamazken, mahkeme, banka davacı olabilmiş ve banka öncelikle banka, yarolan sermayesine sahip çıkabilmiştir. Üretici gene mağdur durumda, işçi gene perişan durumda. Bu iki yüz milyon liralık öngördüğünüz teminat öncelikle kime akacaktır? Bu özel firmaların ihracatçı firmaların borçlu oldukları ipotek mallarını, ipotek altına koydukları bankalara mı gidecektir bu iki yüz milyon lira? Yoksa gerçekten üreticinin alacaklarını güvence altına almak için mi koydunuz bu iki yüz milyon liralık teminat. Bunu hükümetin bir kez daha gözden geçirmesini arzu ediyoruz. Çünkü bugüne kadar 75'den beridir türeyen ve işçiyle üreticinin alın terini sömüren bu ihracatçı şebekelerin bundan sonraki bu sömürü düzenlerini ve tuzaklarını bu getirdiğiniz yapay tedbirlerle, önlemlerle devam ettirecekleri görüşünderiz. Ve bunu biz bir tedbir bir önlem, üreticiyi, işçiyi koruyucu bir tedbir, bir önlem olarak görmüyoruz ve bunun teminatla da hiçbir ilgisi yoktur ve yasal olarak mallarının, mal varlıklarının bankalara ipotek olması nedeniyle bu iki yüz milyon liralık teminatta ne işçiler, ne üreticiler gidecek değildir, ancak ve sadece bankalara gidecektir yasal olarak ve hukuksal olarak bu böyle gereklidir ve böyle olacaktır.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; narenciye üretiminin sözümün başında ettiğim gibi, uygulanan ekonomik politikalarla her geçen gün düştüğü, ki bunların sebeplerini biraz önce açıkladım. Su sorunu, tarımsal girdilere her geçen gün yapılan, sık sık yapılan zamların sonuçlarıdır ve zamanında verdiği ürünün karşılığını alamayan ve cebinde bir kuruş parası olmadığı için bahçesine bakma olanğından yoksun bırakılan üreticinin yeterli derecede bahçesine bakamadığından dolayı üretim her geçen gün düşmektedir. Bunu, ticaret, ihracat statistiklerinden de rahatlıkla çıkarabilirsiniz. İhracatın da her geçen gün düştüğünü rahatlıkla çıkarabilirsiniz. Bu genel görüşmemizin bir parçasını teşkil eden üretici ve üretimle ilgili olarak izah etmiş bulunuyorum. Genel görüşmemizin bir diğer kısmını oluşturan işçi sorunlarından da bahsetmek istiyorum.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri;...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)- İşçiler yoktur gündemde. Gündem dışına çıkıyorsun.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Onu sen bir Emin Uzun'a söyle. O, var mı, yok mu size izah edecektir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Sayın Başkan işçi yok. Yani, onu daha önce konuştuyduk şeyde.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Samimi mi söylüyorsunuz Sayın Bakan? Sizi bir kez daha genel öneriyi okumaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Genel görüşmeyi yapmıyoruz yalnız. Genel görüşmeye hazırlığı tamamlıyoruz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Evet efendim, sunuşunu yapıyoruz. Biz sunuşunu yapıyoruz. Yani, bir üretici yönünden sunduk meseleyi, bir de işçi yönünden sunuyoruz.

BAŞKAN - Devam edin Sayın Koreli.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)- Aynı konunun işçi açısından bakıyorsunuz. O tamam.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- Yetti artık.

BAŞKAN - Devam etsin efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Yettiği yerde kopacak Sayın Uzun.

EMİN UZUN (Devamla)- Aman koparma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; sözümün başında da söyledim. Narenciye sektöründe üretici olarak ekme parasını kazanmak durumunda olan binlerce insanımız olduğu gibi, bu sektörde emek veren binlerce kesim işçisi, paketlenme işçisi, nakliye işçisi gibi, yaptıkları işin özellikleri birbirinden farklı olan binlerce insan çalışmakta ve ekmeğini, kaderini, istikbalini bu sektöre bağlamış durumda olan binlerce insanlarımız da mevcuttur. Bu sektörde çalışan bu binlerce narenciye işçisinin sorunları narenciye üreticisinin sorunlarından az değildir ve her geçen gün de büyümektedir. Biraz önce sözünü ettiğimiz ihracatçı firmalar, kendi tesislerinde çalıştırdıkları bu işçilere milyonlarca lira borçları vardır. Biraz önce söylediğim, Narin Ltd. Şirketinin işçiye 300.000.0000 liranın üstünde borcu vardır. Köle'nin, Bahçıvan Ltd.'in işçiye milyonlarca lira borcu vardır. Sun-Rise daha önceden Sell, bilâhare şirket oyunları manevralarıyla isim değiştirerek Sun-Rise Şirketine dönüşen Sun-Rise Ltd. Şirketinin üreticiye olan borçları bir yana, işçiye 50.000.000 liranın üzerinde borcu vardır. Hükümet, üreticinin alacakları karşısında nasıl suskun kalmışsa, işçinin alacakları karşısında da suskun kalmıştır ve suskunluğunu devam ettirmektedir.

Hükümetin suskunluğu sadece üreticinin ve işçinin alacaklarında mıdır? Hayır. Devletin alacakları konusunda da Hükümet suskunluğunu devam ettirmektedir. Vatandaşın sosyal güvenliğini sağlamak durumunda olan Devletin bu amaca ulaşabilmek için yasal olarak kurduğu Sosyal Sigorta, İhtiyat Sandığı ve İzin Fonu Kurumlarına bu tüccarların varolan yüz milyonları aşkın borçlarını ödemesi yönünde de suskundur ve suskunluğunu devam ettirmektedir. Sadece bu tüccar türedilerinin sosyal fonların dışında başka yerlere borçları yok mu?... Bizzat Devletin Maliyesine de borçları vardır ve bu borçlar da yüz milyonları aşmış durumdadır. Bu nasıl oluyor diyeceksiniz arkadaşlar? Şöyle oluyor:

İşçi Sunrize Limited Şirketinde çalışmaktadır. İşçi Bahçivan Limitedte çalışmaktadır. İşçi Narin Limited Şirketinde çalışmaktadır. Binlerce işçi. Bu işçiler yasal olarak bordrolardan ödenmektedir. Resmî bordrolardan ödenmektedir. Devletin, Maliyenin denetimi, kontrolü altında yapılan bordrolardan ödenek almaktadırlar ve bu memlekette geçerli, adaletli veya adaletsiz olduğu yanı sıra bir yana, bir Vergi Yasası mevcuttur. İşçiden bordro vasıtasıyla kesilen vergiler ve Devlete, Devlet Maliyesine yatırılması gereken vergiler bu tüccarlar tarafından gasbedilmiştir ve Devlete, Devlet Maliyesine yatırılmamıştır ve bu miktarlar da yüz milyonun üzerindedir saygıdeğer arkadaşlar. Yüz milyonun üzerindedir. Sosyal bir hukuk devletinde yaşıyoruz. Sosyal hukuk devleti yasalarla, hukukun üstünlüğü ilkesine dayanarak demokrasi ve demokrasinin öngördüğü yasalarla idare edilmektedir. Peki biz, iddia ediyor ve diyorsak ki bir hukuk devletiyiz ve hukukun üstünlüğü söz konusu ise; hani yasaların saygınlığı ve hani yasaların uygulanması ve Hükümet nerde? İşçiye beş yüz milyonun üzerinde borç, üretilmiş bir milyarın üzerinde borç. Devletin, vatandaşın sosyal güvenliğini korumak ve geliştirmek amacına yönelik kurduğu Sigorta, İhtiyat Sandığı, İzin Fonu gibi sosyal fonlara olan borçlar iki yüz milyonun üzerinde, Devlete vergi borçları, işçinin, işçiden kesilen ve Devlet Maliyesine ödemek yasa zorunluluğu olan vergi borçları iki yüz milyonun üzerinde ve Hükümet suskunluğunu devam ettirmektedir. Peki Hükümet bütün bu konularda üretici alacaklarında, işçi alacaklarında, sosyal fonların alacaklarında, Devlet Maliyesinin alacaklarında suskun kalmaktadır da, başka konulara gelince suskunluğunu devam ettirebilmekte midir?... Hayır.

İş, yine Ceza Yasaları teamülleri, örf, adet ve geleneklerimizin öngördüğü ve yıllardan beri devam edegelen oturmuş toplu iş sözleşmeleri müesseseleri gündeme geldiğinde Hükümet suskunluğuna paydos demekte ve saldırıya geçmektedir. Bugün Palm Beach olayı, bugün Sanayi Holding olayı ve narenciye ile ilgili olarak konu dışına çıkmama düşüncesiyle bir Cypfruvex olayı yaşanmaktadır. Bir Cypfruvex olayı yaşanmaktadır. Toplu iş sözleşmesi mevcuttur. Yeni bir toplu iş sözleşmesi imzalanıncaya kadar eski mevcut toplu iş sözleşmesi yürürlüktedir. Bu bir teamüldür. Uluslararası Çalışma Örgütüne, uluslararası AEKO konvansiyonlarına yazılmış, kural haline gelmiş, çalışma hayatını düzenleyen müesseseler olarak oturmuş kurallardır. Ne var ki biraz önce söylediğim gibi bütün konularda suskunluğunu devam ettiren Hükümet, iş, işçinin bir hak isteme, bir işe girme, sendikal hak, özgürlük gibi temel hakları gündeme geldiğinde Hükümet saldırabilmektedir. Hem de nasıl saldırılmaktadır? Bütün silahlarını kullanarak. Partizanca silahlarını kullanarak, baskılarını, tehditlerini kullanarak, ekonomik ambargo tehditlerinde bulunarak bütün silahlarını kullanmakta ve saldırabilmektedir. Bugün birçok işyerinde yaşanan olaylar Cypfruvex için de yaşanmaktadır. Cypfruvex'de bir toplu iş sözleşmesi mevcuttur ve halâ daha meriyettedir. Bu toplu iş sözleşmesinin ücretler, özlük hakları, işçi istihdamları, çalışma şart ve koşulları açısından bütün bunları düzenleyen birtakım kurallar içermektedir. Bu kurallar taraflararası işçi - işveren, sendika - işveren arasında uygulanması ve iş barışını koruması, üretimin artırılması, verimliliğin artmasına yönelik olarak düzenlenmiş kurallardır, metinlerdir ve oturmuş müesseselerdir. Ne var ki anayasal bir hak olan toplu sözleşme hakkı, ayaklar altına alınıp çiğnenmekte, toplu iş sözleşmesinin çiğnenmesi, Anayasadan kaynaklanan bir hak olması nedeniyle, Anayasanın çiğnenmesi anlamını taşımaktadır. Fakat, Anayasaya rağmen bu haklar çiğnenmekte, Cypfruvex'de on yıldan beri çalışan işçiler işe alınmamakta, on yıldan beri işte çalışan işçiler işe alınmamakta ama, henüz deneme devresini yine toplu sözleşmeye uygun olarak, deneme devresini tamamlamayan işçiler, bir aylık işçiler, bir tarafta on yıllık işçiler, bir tarafta bir aylık işçiler işe alınmakta. Sadece bir aylık işçiler mi işe alınmakta? Cypfruvex'le uzaktan yakından ilgisi olmayan, toplu iş sözleşmesi

kapsamına girmeyen ve toplu iş sözleşmesine aykırı olarak Sayın Aytaç Beşerler'in tabahına hizmet edeceğim amaç ve düşünceleriyle yeni işçiler de istihdam edilmekte.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- Bundan sonra hizmet edeceksin, şimdiye kadar etmedin ama bundan sonra edeceksin.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER (Yerinden)- Sayın Başkan, Cypfruvex'le genel görüşme hakkında daha bir hafta önce bir

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Gelen hafta başka vardır Sayın Aytaç Beşerler, gelen hafta başka vardır.

BAŞKAN - Konuşsun efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Dinlemesini alışacaksın.

BAŞKAN - Efendim, dinlemesini herkes alışacaktır.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Senden öğrenecek değiliz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Zannederim Sayın Beşerler genel başkan alışmadığınızdan ...

BAŞKAN - Siz devam edin. Siz kişilere hitap etmeyin efendim.

KENAN AKIN (Devamla)- Sen bu şekilde konuşursan hiç kimse de cevap vermez.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Müsaade ediniz de onu da alıştıralım.

KENAN AKIN (Devamla)- Bir lâf söylediğinde ...

BAŞKAN - Bak hatırlattın, Emin Uzun bu defa tabanından bahsetti kendini. İş karıştırma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Teşekkür ederim bu düşüncenize, devam ederseniz çok teşekkür ederim. Müdahale etmeyiniz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER (Yerinden)- Bunlar söylen-di de onun için müdahale ettik.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, kusura bakmayınız, bu konu gerçekten bizim çok önem verdiğimiz bir konudur.

BAŞKAN - Dediğim gibi genel görüşmede de görüşeceğiz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Ciddi, beraberinde ciddi sorunlar taşıyan, getiren bir sorun olması nedeniyle, bunu Yüce Meclisin bilgisine çok açık ve seçik olarak getirmeyi bir görev addediyoruz.

Bu düşüncelerle konunun detayına girmek ve arkadaşları bu konuda bilinçli ve duyarlı kılmak istiyoruz. O bakımdan konuşmamızın biraz uzaması halinde...

BAŞKAN - Sunuşta bu kadar söylerseniz, genel görüşmede ne söyleyeceksiniz?

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Zaten reddedecekler Sayın Başkan.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Efendim; genel görüşme olanığımız bu Mecliste kısıtlandığından bunu dikkate alarak ve sizin de affınıza sığınarak bu konuşmamızın biraz uzamasına lütfen müsaade ediniz. Çünkü sonucu şimdiden bilmekteyiz.

BAŞKAN - Süratle devam ediniz Sayın Koreli.

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Belki oy vereceğiz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Belki biz oy vereceğiz.

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Belki ile olur mu?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Vereceğiz Erdal Bey, vereceğiz.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Çok konuşursa dinleyemeyeceğiz zaten.

BAŞKAN - Süratle devam edin Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; toplu iş sözleşmesinin istihdam kuralları ile ilgili...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - 1976'dan beri öyledir o madde.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - 1976'dan beri böyledir bu madde?...

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Öyledir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Oyle olacak niçin? Niçin olmasın yani?

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - "İşçi İstihdamı ve İş Güvenliği: İşçi istihdamı önceden sendika ile işveren arasında saptanacak prensip ve esaslara göre yapılır."

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - İnanın Sayın Başkan bunlar söylendi.

BAŞKAN - Bir daha söylüyor.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Aytaç Bey hatırlasın diye söylüyor.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Aytaç Bey üç defada anlar bu işleri. Onun için bir defa daha söyleyeceğim.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Anlayışınızın hayranıyım vallahi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - "İşveren, işçi istihdamında bir önceki sezon şirkette çalışan işçilere kesinlikle öncelik verecektir. Ancak işçi alımında işçilerin kıdemleri, aile ve geçim durumları gözönünde bulundurulur, -dikkatinizi çekiyorum arkadaşlar- kıdemleri, aile ve geçim durumları gözönünde bulundurulur işçilerin istihdamı sıra ile yapılır" diyor. "Her aileden prensip olarak birer kişi istihdam edilir. Zorunlu haller dışında bir aileden, birden fazla kişi istihdam edilemez. Kamu görevinden emekliye ayrılan herhangi bir kişi, hiçbir statü altında Cypfruvex Şirketinde işe alınamaz."

KENAN AKIN (Devamla) - Toplu sözleşme zamanında öyle bir işçi varsa, onlar ne olacak?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu toplu sözleşme, 1975 öncesi istihdam edilen emekliler varsa, o kapsam dışındaydı, tamam, onlar için birşeyimiz yok. Toplu sözleşmenin yürürlüğe girdiği 1975 tarihinden itibaren geçerlidir. 1975 öncesi istihdam edilen emekliler için...

BAŞBAKAN Dr. DERVİŞ EROĞLU (Yerinden) - Onları kapsamıyor.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Kapsamıyor evet. Hal böyle iken değerli arkadaşlar; bugün sayıları küçümsenmeyecek miktarda sekiz senelik, on senelik işçiler işe alınmamakta, bu toplu iş sözleşmesinin biraz önce okuduğum kuralına rağmen ve bir aylık işçiler, hatta hiç hizmeti olmayan yeni işçiler istihdam edilmektedir. Partizanca yapılıyor tabii.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Herşey partizanca.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Konuyu biz Sayın Çalışma Bakanlığına aktardık tabii öncelikle Sayın Beşerler'e aktardık ama bu kadiya müracaat etme gibi birşey oldu gerçekten. Sayın Beşerler; "bu hatayı sadece Gölbaşı'nda yaptık. Seni kesinlikle temin ederim ki başka hiçbir yerde olmayacak."

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER (Yerinden) - Hiç çıkarmadık.

Dr. DERVİŞ EROĞLU (Devamla) - Sözünde durdu, çıkarmadı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - "Seni kesinlikle temin ederim ki başka bir tesiste bu olmayacak." Sayın Çalışma Bakanlığına aynı konuyu yazdık, Çalışma Bakanı müsteşarı vasıtasıyla bize, işverene hitaben bir yazı gönderdi. Çalışma Bakanlığı Müsteşarının bu yazısı Çalışma Bakanının yönerisine atfen, müsteşarın işverene gönderdiği bu yazıda sendikanın açık ve seçik haklı olduğu belirtilmektedir. Ve Çalışma Bakanlığının işverene olan bu yazısında toplu iş sözleşmesine aykırı bir uygulama yapıldığı ve toplu iş sözleşmesine uyulması gerekliliğini vurgulayan bir yazı gönderdi .

(Meclis Başkanı Hakkı Aşun, Başkanlık Kürsüsünü Meclis Başkan Yardımcısı Dt. Sait Güven'e devreder.)

İşveren bu konuyla ilgili Çalışma Bakanlığının bu yazısına ve yazısında öngördüğü düşünce ve önerilere hürmet etmemiş, saygı duymamış ve yine Sayın Beşerler'in değişik şekilde direktifleriyle hükümet içerisinde çelişkili bir tutum yaratılmıştır. Çalışma Bakanlığı işverene gönderdiği bir yazıda toplu sözleşmeye aykırı bir hareketinizin olduğunu ve toplu sözleşmeye uyulması gerektiğini, toplu sözleşmenin falanca maddesinin de buna böyle amir olduğunu söylemesine rağmen, Sayın Beşerler tam ters direktif ve talimatlarla bunlara boş ver, elli tane adamım var, liste halinde sana göndereceğim, bunları işe al.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER (Yerinden)- Kim dedi?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Ben diyorum. Günü geldiğinde de ispat etmeye hazırım.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Bunu yanlış söylüyorsunuz, elli kişi değil.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Aksini yalnız iddia ediniz Sayın Başkan. Aksini iddia ediniz belgelerle ispat edeceğim size.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla)- Elli kişilik mi diyor?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Belgelerle ispat edeceğim size. Sizin el yazınızla.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla)- Ne?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- El yazınızla gönderdiğiniz listeleri.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla)- Yok, sen Kotak'tan iyi ders almışsın.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Kotak'la benim uzaktan ve yakından hiçbir ilişkim yoktur.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla)- Falan filan.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Ama ders almaya ihtiyacın varsa Kotak yetmediyse bizden de alabilirsin. Evet.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Sen kendi bilginle yetin de başkasına bilgi vermeyi ...

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Çalışma Bakanlığı toplu iş sözleşmesine uyulması doğrultusunda işverene yazı göndermekte, ilgili kurallara atıfta bulunmakta, işverene hatırlatmakta ve bunlara uyulması gerekliliğini söylemekte, diğer taraftan Sayın Beşerler direktifler yağdırmakta, talimatlar yağdırmakta

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)- Bakandır, talimat verecek tabii.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Arkasından da, böyle Bakanlık dünyanın hiçbir yerinde görülmedi. Sayın Başbakan kusura bakmayınız.

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- İsrarınıza rağmen adam bir milim bile ilerlemiyor.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla)- Talimat vermeyecek mi?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Talimat verilecektir elbette.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER (Yerinden)- Buyur cevap.

KENAN AKIN (Devamla)- Hangi kalem, kırmızı kalemle mi yazıyor?

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Yani böyle birşeyiniz vardır. O sizden gizliyor o zaman. O sizden gizliyor. O kendisi yapıyor. Yani parti olarak böyle bir düşünceniz vardır.

EMİN UZUN (Devamla)- Kesinlikle reddederiz.

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen, karşılıklı konuşmayalım.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Bunu siz sözlerinizle itiraf ettiniz. Siz baskı yapıyorsunuz. Bu size karşı baskılardan yılmaz.

EMİN UZUN (Devamla)- Hiçbir zaman.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Ama sizin dediğinizi de başka türlü yapıyor.

EMİN UZUN (Devamla)- Çünkü, biz işçiyiz, işçiye baskı yapmanız söz konusu olamaz.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu listelerin emrivaki yapılma pahasına Cypfruvex yönetimine gönderildiği bir gerçektir. Bu listeleri Sayın Beşerler'in el yazısıyla yazıldığı ...

KENAN AKIN (Gazi Magusa)(Yerinden)- Bir gerçektir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- İsim bazında bilinen bir gerçektir. Kendisi ne kadar inkâr etmeye kalkarsa kalksın

(Anlaşılmayan sözler)

EMİN UZUN (Lefkoşa)(Yerinden)- Bir tanesini ispat et.

İBRAHİM KORELİ - Ben bunu kendi el yazınızla ve saptadığınız isimlerle ispat etmeye hazırım. Var mısınız Sayın Beşerler ?

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞERLER (Yerinden)- Var, var, şimdi söyleyeceğim burda. Var.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Var mısınız?

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla)- Var, var.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- İspat etmeye hazırım.

BAŞBAKAN Dr. DERViŞ EROĞLU (Yerinden)- Ne göstermiyorsunuz?

KENAN AKIN (Devamla)- Seçim kürsülerinden böyle konuşursanız büyük oy toplarsın.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Göstermiyorum.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla)- Var, var, var, şimdi söyleyeceğim.

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden)- O zaman genel görüşmeyi kabul edin.

Dr. DERViŞ EROĞLU (Devamla)- Göster, şimdi göster.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Genel görüşmeyi kabul ediniz de çikalım gösterelim.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden)- İsterseniz gazeteye basın.

BAŞKAN - Lütfen karşılıklı konuşmayalım. Dinleyelim lütfen.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Esasında sendikacılığı bitecek odur korkusu.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; işte ... Sendikacılığım bitecek.

KENAN AKIN (Devamla)- Evet.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Oyle mi? Vah, vah.

BAŞKAN - Arkadaşlar lütfen dinleyelim. Karşılıklı konuşmayalım. Devam edin Sayın Koreli.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; işte sizin de dikkatinizi çekiyorum Sayın Başkan; isterseniz greve gidiniz Cypfruvex'te ...

KENAN AKIN (Devamla)- Yürek varsa sende, o yürek varsa.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- İşte provakasyonlar.

KENAN AKIN (Devamla)- O yürek varsa greve götürün.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- İşte tahrikler, işte yaratmaya çalıştıkları ortamlar. Sayın Başkan ...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla)- Kişisel düşüncesi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- Sizin dikkatinizi Meclis Başkanı olarak bu noktaya çekmek istiyorum. Greve gidiniz diyor Cypfruvex'te.

KENAN AKIN (Devamla)- O yürek yok ki sende gidecek.

BAŞKAN - Sayın Kenan Akın, lütfen cevap vermeyelim. Dinleyelim lütfen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla)- İşte yapılmak istenenler, işte verilen direktifler, işte listeler ve işte provakasyonlar. Grev gidiniz, greve gidiniz sözleri.

KENAN AKIN (Devamla) - Geçen seneki genel müdürü dövmeleler?... İşte bunu da söyle. Onu da söyle bakayım. Onu da söylesene. Onu niye söylemiyorsun?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Biz bu memlekette bir polisin...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Geçen sene öyle demezdin ama sen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir polisin gerçekten...

KENAN AKIN (Devamla) - Evet, evet!

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bir milletvekili tarafından dövüldüğünü ispat edebilecek durumdayız. Ancak, benim bir Cypfruvex Müdürünü dövdiğümü hiç kimse ispat edemez.

KENAN AKIN (Devamla) - Evet, evet!

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hiç kimse ispat edemez. Dolayısıyla böyle siz saptırmayınız.

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Ama Kenan Akın dövdi polisi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Siz kafanızda tezgâhladığınız provakasyonları unutmamak için...

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Konu dışına çıkıyor Sayın Başkan.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Başka sevdalara kapılmayınız çünkü onu da unutacaksınız.

BAŞKAN - Sayın Koreli; konu dışına çıkıyorsunuz. Lütfen, konuya gelelim ve...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Onu da unutabilirsiniz.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; lütfen karşılıklı konuşmalıyız. Konu dışına da çıkmayalım, lütfen.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Adab-ı muşeret kuralına uysun. Yani bizi fazla tahrik etmesin, biz de cevap vermeyelim.

BAŞKAN - Tamam Sayın Kenan Akın. Lütfen soru sormayın ve gündem dışına da çıkmayın. Sayın Koreli devam edin lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hade Koreli'ciğim devam et.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz narenciye üreticilerinin ve bu sektörde çalışan işçilerin sorunlarını dile getirdik, dile getirmeye çalışıyoruz. Bir konuya daha temas ederek sözlerimi bitirmek istiyorum.

Narenciye kesim işçileri yıllardan beri bu Meclis kürsüsünde dile getirilmiş bu kesim işçilerinin sorunları.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Şimdi o da geldi.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Yasalara aykırı olarak, asgari ücretin altında, İhtiyat Sandıksız, Sosyal Sigortasız, İzin Fonsuz çalıştırılmaya mahkûm edilen insanlar.

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - O doğrudur.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu yıllardan beri ve her konuda olduğu gibi, bu konuda da suskunluğunu devam ettiren Hükümet. Şimdi yıllardan beri ezilen, horlanan, daha da ileri giderek insanlık onurları Anayasaya rağmen ayaklar altına alınıp çığnänen bu kesim işçileri, zaman süreci içerisinde ezile ezile, horlana horlana biraz bilenmeye, örgütlenmeye, bilinçlenmeye

başladılar ve bir de örgüt kurdular. Bunu sezen yine Hükümet, bu örgütlenme yönüne giden, daha fazla hak isteyen, daha fazla ezilmek istemeyen bu kesim işçileri karşısında kendilerine yine Hükümetin pasifliği nedeni ile büyük engeller çıkarılmaya çalışılmıştır. Nedir bu engeller? Bugün turist olarak getirilen binlerce kesim işçisi sözkonusudur. Bu gelen turist işçiler bırakınız asgari ücretin altındaki bir rakamı, 3000, 3500, 4000 liraya, 1000 liraya, 1500 liraya çalışabilecek durumda olan turist işçilerdir. Ve bunlar, bu 1000 lira, 1500 liraya çalışmak durumunda olan bu, binleri aşkın turist işçiler, bugün yıllardan beri bu kesim işini yapan, en zor şartlar altında fakat en az hak alarak çalışan bu kesim işçilerinin ekmeği ile de oynama yönüne gidilmiştir ve bugün bu insanların bir çoğu da, büyük bir çoğunluğu Karpaz Yöresinden olmak kaydı ile...

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Tarih tekerrürden ibarettir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Büyük bir işsizlik sorunu ile...

EMİN UZUN (Devamla) - Bir zamanlar bu konuda biz, bunun derhal giderilmesi için uğraştık, siz ret oyu verdiniz.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Onu söyleyeceğim Sayın Emin'ciğim. Kürsüden söyleyeceğim bak. Kaçak işçilere el kaldırmadıklarını hatırlatacağız şimdi de.

İBRAHİM KORELİ - (Devamla) - Meclis tutanaklarını açalım Sayın Beşerler. Kesim işçilerinin sorunların en fazla gündeme getiren ve tartışan Toplumcu Kurtuluş Partisi olmuştur.

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Anlat da heyecanlı oluyor.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Bu Meclis tutanaklarında da mevcuttur. Her yıl gerek gündem dışı konuşmalarda, gerekse bütçede hatta benim partimin, çok iyi bir hatırlatma yapayım arkadaşlar...

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Sorun Altınay'a da.

RASİH KESKİNER (Devamla) - Altınay burdadır.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Benim partimin hükümette olduğu geçen yıl içerisinde bütçe görüşüldüğü sırada dahi Çalışma Bakanlığının Bütçesinin eleştirisinde bu kesim işçilerinin sorunlarına yine değinilmiştir. Meclis tutanaklarına bakınız.

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Geçen sene CTP şeyine ret oyu verdin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Cyle ucuz kahramanlık yapmaya kalmayın lütfen çünkü bu toplum herkesi iyi tanıyor.

KENAN AKIN (Devamla) - Tanısın. Kaçak işçi konusunda ÇTP'nin genel görüşmesine geçen sene hayır dedin sen.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Lütfen böyle basit politikalara sen mi yaptın, ben mi yaptım şeklindeki yaklaşımlara girmeyiniz, bunlar ucuz politikalarıdır.

KENAN AKIN (Devamla) - Ama geçen sene aynı hatayı sen de yaptın.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Efendim?

KENAN AKIN (Devamla) - CTP'nin açtığı genel görüşmeye

hayır dedin sen.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Genel görüşme konusu degildir yahu, soruşturma.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Soruşturma adı, yanlış veriyorsunuz Sayın Akın. Soruşturma adı, biz soruşturmanın uzun zaman alacağını dikkate alarak bunun genel görüşmeyi geliştirdik ve genel görüşmesi de yapılmıştır. Bizim önerimizde genel görüşme yapılması, dikkatinizi çekiyorum.

KENAN AKIN (Devamla) - O CTP'nin idi de siz ret verdiniz, biz evet dedik.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Beşerler herhalde kendisi de çok büyük sıkıntı içindedir bu turist işçiler konusunda da çünkü kendisinin de kendilerine söz verdi bazı durumlar olmuştur, hiç merak etmeyin halledeceğiz. Arka okşama politikaları güderek, vaadlerle bu vatandaşı uyutmuştur. Onun için bu konular gündeme gelince biraz önce gündeme getirdiğim konulardaki rahatsızlığından daha da fazla rahatsız olmaktadır. Çünkü kendisinin de bizaat bu arkadaşların kabul etmiştir, görüşmüştür ve bu sorunu çözeceği doğrultusunda kendilerine teminat da vermiştir. Ama bugün bu vatandaşlar...

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Kim veriyorsa yanlış bilgi vermiştir.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Ama bu vatandaşlar bugün bildiri de dağıtmışlardır ve sorunlarını İşçileri Bakanı da kendilerine söz vermiştir, halledilecek diye bu sorun. Geçen yıl nasıl hallolunmuşsa ki geçen yıl çok sınırlı olarak geldi.

OMER DEMİR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hallolmadı ki.

AYTAÇ BEŞERLER (Devamla) - Sınırlı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Sınırlı olarak gelmişti bu insanlar ve birtakım tedbirlerle...

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sınırlıydı yanı.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Tedbirlerle önüne de geçilebilmişti, önemli ölçüde geçilebilmiştir, bu da bir gerçektir. Bu sorun, bu sene gerçekten önemli ölçüde büyümüştür. Geçen yıl gelişlerinin ilk gününde bir ölüm olayı da olduğu hatırlardan çıkarılmamalıdır. Gayri sıhhi yerlerde barındırılmaktadır bu insanlar, su motorlarında, su motorlarının bakımını muhafaza etmesi için yapılan küçük, nemli evlerde yaşamaktadır, yatmaktadır bu insanlar. Torbalar üzerinde, basit çiltelerin üzerinde, büyük çoğunluğu bahçelerde yatmaktadır. Bir kısmı da 30 kişi, 40 kişi bir yerde, bir evin içerisinde yine torbaların, çiltelerin üzerinde yatmaktadır. Gayri sıhhi şartlar altında ve geçen yıl bir ölüm, dörtte ciddi şekilde hastalanma olayı husule gelmişti. Bu tür sorunların bu yıl da olacağı kimse tarafından söylenemez.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Biz Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak, narenciyenin gerek ekonomimizin can damarını, döviz yönünden can damarını oluşturması yönünden, gerekse bünyesinde binlerce işçi, binlerce üretici barındıran, ekmek parasını kazandırmak durumunda olan bir sektör nedeni ile narenciyeye ve narenciyede çalışan üreticilere ve işçilere büyük önem veren bir partiyiz. Bu düşüncelerle bu verdiğimiz önemden dolayı bu sorunların Yüce Meclis tarafından, Yüce Meclisin de bilgili kılınması daha sağlıklı hareket edebilmesi ve Hükümete daha iyi ve gerçekçi ve gereğinde yön verebilmesi için biz Yüce Meclisin bilgili kılınmasını arzu etmekteyiz.

Bu düşüncelerle bu genel görüşmeyi sunmuş bulunuyoruz. Bunun narenciyeye aynı önemi Hükümet tarafından da verileceğini dikkate alarak bu sorunun gerçekçi yaklaşımlarla çözümlenmesi ve herkesin bilinçli kılınıp daha doğru bir yola gidebilmesi için bu önerimize olumlu oy vereceğinizi ümit eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın İbrahim Koreli.

Sayın milletvekilleri; şimdi bu Önergenin, bu genel görüşmenin bir lehinde, bir aleyhinde, onar dakikayı geçmemek üzere birer milletvekiline söz vereceğim. Şimdi lehte söz almak isteyene söz vereceğim.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - Sayın Altınay konuşamaz efendim, Önergede imzası vardır. Sunuşta imzası olanlardan birisi konuşur derdi.

BAŞKAN - Evet, biri konuşur, doğrudur.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Başka birisi konuşacak.

BAŞKAN - Onun için...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Benim imzam da vardı efendim, işte lehte.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tamam, siz konuştunuz, doğrudur da, Altınay'ın da imzası olduğu için Altınay konuşamaz. Başka birisi konuşacak efendim.

BAŞKAN - Doğrudur efendim.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sayın Başkan, grup adına konuşacak.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Onergede imzası olduğu için başka birisi konuşacak.

BAŞKAN - Başka bir milletvekili konuşsun Sayın Mehmet Altınay, doğrudur.

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Grup adına konuşabilir.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Grup adına lehine konuşabilirim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - İmzası var.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İçtüzükte var mı bunun ilgili şeyi?

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Grup adına arkadaşına söz veriyorum.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Grup adına konuşabilir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - İtirazımı geri çektim efendim, konuşabilir.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Mehmet Altınay. On dakikayı geçmesin lütfen.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Toplumcu Kurtuluş Partisi olarak narenciye üreticilerinin ve çalışanlarının sorunlarının bir genel görüşmede tartışılmasında sonsuz yarar görüyoruz. Özellikle üreticiler bakımından bugün ülkemizde üretimden, tarımsal

ve hayvansal üretimden geçimlerini sağlayan yirmi altı bin yurttaşımız mevcuttur. Bu üretim dallarına bağlı olarak paketlemede ve buna bağlı tesislerde çalışanlarla nüfusun yarısından fazlası ekmeğini üretimden sağlamaktadır. Ve acı olarak görmekteyiz ki, üzüntüyle izlemekteyiz ki bu üretim dalları uygulanan ve uygulanmakta kararlı görülen bugünkü politikalarla bir bir erimektedir. İşsizler ordusu ülkemizde yaratılmaktadır. Sanayi Holding de binlerce işçi ailesi işsizliğe mahkûm edilmiştir. Üretim dalları giderek kapanarak bu alandaki işsizlik bir o kadar daha artırmaktadır.

Biz patates üretimini getirdik. Önemli sorun görmedi Hükümet kanadı ve genel görüşme açılmadı. Hayvancılığı getirdik, sorun görülüyor, genel görüşme açılmadı.

Eğer biz geçtiğimiz hafta patates üretiminin geleceğine ilişkin genel görüşme açılsaydı ve bu konu tartışılırdı bir takım konularda ışık tutabilseydi Meclis Hükûmete, çünkü üreticilerin genel kurulunda üretim yapmama gibi acı bir kararı da almalarına belki de fırsat verilmeyecekti, olanak çıkmayacaktı. Eğer Meclis bu konuları da tartışsaydı, bir üretim dalının daha ölmesi engellenebilirdi. Onlara bir takım umutlar ve ufuklar açılabilirdi. Ama maalesef getirdiğimiz konular ciddiyetle ele alınmıyor. Sorunlar ciddiyetle ele alınmıyor. Ve işte bir üretim dalı, temel bir üretim dalı ve ihraç ürünü kapanma noktasına ulaşmıştır. Eğer Meclis bu konulara olanak verseydi, bu noktaya belki gelmezdi. Şimdi narenciyede de patates ve hayvancılıkta olduğu gibi ciddi sorunlar vardır. Birikmiş sorunlar vardır. Bunları eğer Meclis tartışmazsa, bu konular buralarda konuşulmazsa nerede tartışacağız,

Nerde konuşup bunlara çözüm getireceğiz? Bu sıkıntıları açmak gerekmektedir. Üretici bilmesi gerekir ki kendi konularını da Meclislerde konuşulur, kendi konularına da Meclislerde çare bulunabilir. Ama görürse, o sorunlar içerisinde olan üretici, Mecliste sorunlarının konuşulmasına bile olanak yoktur, yarın geleceğine umutla bakamaz, üretim yapamaz, nitekim yaşadığımız dönemde öyle bir dönemdir. Üretimde nareciyede ciddi sorunlar var. Kısaca başlıklar halinde değineceğim. Patates örneğinde olduğu hayvancılıkta olduğu gibi aynı durumu sürdürmeyelim, bu konuda olsun genel görüşme açılmasına Hükümetin olanak vereceğine ve bu konuların tartışılacağına inanmak istiyorum. Aksi halde çok daha büyük sorunlarla karşı karşıya kalabiliriz. Üretimde yıllardır tartışıldığı zamanlarda bu sorunlar gündeme getirildiğinde, üretimin sorunlarına çare bulunmadığı için bu gün 1974 yıllarında Girne Bölgesi, Lapta, Karava, Çatalköy bu ülkenin limon üretim bölgesiydi. Bugün Girne de limon ürettiğini söylemek bile mümkün değildir. Peki bu üretim dalında ekmeğini kazanan üreticiler hangi kapılardadır, ne iş yapmaktadır? Bir yakıcı su sorununa çözüm gelmemiş, ağaçlar kurumuş, milyarlık yatırımlar gitmiş, Girne üretim bölgesi olmaktan çıkmıştır. Bunları konuşmayacak mıyız, bunları tartışmayacak mıyız? Ve şimdi aynı durum Maraş Bölgesinin de başındadır, Güzelyurt Yöresinde de aynı sorunla karşı karşıya kalmaktayız. Binlerce insanın ekmek parası yıkıma uğrayacak ve bunların Mecliste konuşulmasına olanak verilmeyecek. Peki nasıl çözeceğiz? Su sorunu, üretim girdileri, ilaçlama, bugün bir su sorunu vardır. Güzelyurt'ta, tuzlanma vardır, bu andaki girişimler yetersizdir. Bunlardan sonuç alınıncaya kadar o yörede narenciye kalmayacaktır. Hatta Degirmenlik'te liman vardı, kamyonlarla limon taşınmakta idi ama bugün

Değirmenlik'te herhalde evlerine götürecekleri limon yoktur. Ama bunlar konuşulmayacak. Konuşulmayacak da ne olacak? Pazarlama sorunları vardır narenciye üretiminde. Birçok kuruluş, pazarlamaya girmiştir. Bu kuruluşların işçisine borcu vardır, üreticiye borcu vardır. E, sistemin adı liberal ekonomi, vermeseydi o şirketlere, kendilerine kim emretti de özel şirketlere bu narenciyeyi verdiler, başlarının çaresine baksınlar. Liberal ekonomi olsa da adı, liberal ekonomi insanların göz göre göre öbürlerini çalması demek değildir. Başka ülkelerde de liberal ekonomiler vardır ama insanların birbirlerini dolandırması karşısında yasaların, hükümetler harekete geçer. Bizde ise Liberal ekonomi, herkes dilediğini soysun, alsın, gitsin, arayan soran olmasın, akli başına gelsin ve o da kendi çaresine baksın. Bu olacak iş değildir,. Bugün pazarlamada ciddi sorunlar vardır . Geçtiğimiz yıl da narenciye şirketleri büyük zararlara uğramıştır. Bunların nedenleri hakkında en azından Meclis olarak bilme hakkımız vardır. Öğrenmek istiyoruz, neydi geçen yıl pazarlamadaki sorunlar, bize anlatsınlar, bu sıkıntılar neydi, nasıl gidereceğiz? Bu yıl pazarlamadaki sorunlar nedir? Limonda pazarın kötü olduğu söyleniyor, nasıl kötü?

Bu yıl geçen yıla oranla limonda neden farklıdır ve böyle bir ortamda özel şirketler çekildi pazardan ve bütün yük bir devlet kuruluşunun sırtına yüklendi. Limon alımını özel sektör yapmıyor. Yük, devlet şirketinin başına. Bu politika doğru mu? Bunları tartışmamız gerekiyor. Bu alanlarda bizim de öğrenmek istediklerimiz var, Hükümet bunları getirecek, pazar hakkında bize de bilgi verecek. Bunları tartışacağız.

Bugün Güney'de pazarlama sorunlarını aşmak için, narenciye değil, Cyprus Export Organization, bütün ürünlerin ihracatı için ortak bir kuruluş pazarlama şirketi kurulması yönünde çabalar var. Neden? Küçük bir ülke. Pazarda yer edebilmesi için gücünü birleştirmesi gerekir. Oradaki alıcılara on iki ay ürün verecek bir politika üretmesi gerekir. Peki, bunları konuşmayacak mıyız? Bunları da konuşmamız gerekiyor.

TARIM VE ORMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER (Yerinden) - On dakika oldu.

BAŞKAN - Uç dakika daha var. Devam edin Sayın Altınay.

MEHMET ALTINAY (Devamla) - Kur farkları sorunu vardır. Üretimde ve özelde narenciyede kur farkları sorunu vardır. Milyarlarca liralık kaynak, bırakınız üretimi teşvik, üretime yıllardır çekilmektedir. Bu da üretim bakımından ciddi bir sorundur.

Tabii afetlerden zarar gören üreticiler var. Son dolu yağışlarından zarar gören üreticiler vardır. Geçen yıl kırağdan etkilendi, bu yıl doludan. Özellikle Maraş bölgesinde üreticilerin ciddi sorunları var, tartışılması gerekir, konuşulması gerekir.

Kesim işçilerinin sorunları da, özellikle arkadaşım değindi. O da konuşulması gerekir. Geçmiş uygulamalarla birlikte gelecek uygulamalarda konuşulması gerekir. Biz bu konuların konuşulmasından, tartışılmasından kaçmayız, aksine, bunların da konuşulması gerekir. 86 yılında ne yapabildik? Neleri yapamadık? Niçin yapamadık? Bunları da Meclisin bilmesi gerekir. Onun için de genel görüşme açılmasında yarar görüyoruz.

Toplu sözleşme konuları özel önemi olan bir konudur. Eğer siz bir işyerinde toplu sözleşmenin bir kısmını uygulamazsanız ve eğer bu bir devlet kuruluşu olursa, çalışanların toplu sözleşme güvencesi nasıl sağlanacaktır? Eğer işverenler istedikleri maddeleri uygulamaya giderlerse, istedikleri maddeleri, toplu sözleşme maddelerini rafa kaldırırlarsa, toplu sözleşme düzeninden bahsetmek mümkün değil. Çalışanların Anayasa tarafından öngördüğü haklarından bahsetmek mümkün değil. Çalışma barışını korumak mümkün değil. Yarın sabah çalışma yaşamında ne olacağı belli değil. Eğer bugün orada çalışan binlerce işçi, yarın bizim toplu sözleşme haklarımız da kaldırılabilir, güvencemiz yoktur demektir ve huzursuzluk vardır. Yarın toplu sözleşmelerinin uygulanması için harekete geçerlerse, bunun sorumlusu kimdir?

BAŞKAN - Bağlayın lütfen Sayın Mehmet Altınay.

MEHMET ALTINAY (Devanla) - Özetlemeye çalıştığım başlıklar altında bu konular tartışılmalıdır. Yarın üretimde bir takım dar boğazları bu sorunlar getirebilir. Eğer bugün bu kapıyı kapatırsak, bunları konuşmazsak ve görüşlerimizi ortaya koyup ışık tutmazsak, demek ki Meclis de sorunlarımıza çare bulamaz. Kendi örgütleriyle çaba harcamaya giderler. Çalışma barışı da bozulabilir. Üretim diğer dallarda olduğu gibi ciddi bir tehlikeye girebilir. Bu kadar önemli bir sektörün konularının en azından bir genel görüşmede tartışılmasında sonsuz yarar vardır. Buna olanak vereceğinize inanıyorum.

Zamanımız olmalıdır, bu konulara zaman ayırmamız lazım, gerekirse bir gün, iki gün başka konular da geç saatlere kadar çalışan bu Meclis bu konularda da hassasiyetle durmalı ve enine boyuna bu konular tartışılmalıdır. Onun için önergemizin lehinde söz aldım, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Altınay. Şimdi aleyhte bir milletvekiline söz vereceğim. Buyurun Sayın Bakan.

TARIM VE CRMAN BAKANI AYTAÇ BEŞEŞLER - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; daha önce de ifade ettiğim gibi bu Meclis'in tarihinde görülmeyecek ve görülmedi bir günde bir bakanlık aleyhinde üç genel görüşme bu kürsüden geldi geçti, bu beşinci genel görüşme aynı bakanlıkla ilgili olarak. Demek ki...

RASİH KESKİNER (Girne) (Yerinden) - Üretici sorunları önemlidir da onun için.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Evet sorunlar bitmiyor, sizin ölçülerinize göre ama bizim ölçülerimize göre verdığımız cevaplar sanıyorum sizi de inandırması gerekir.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Sorun bitti, her şey günlük, gülistanlık oldu.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Efendim "limon pazarı kötüdür" diye l'inci maddede bir yaklaşım var. Özel firmalar aradan çıkarılmıştır, o nedenle Devlet kuruluşu Cypfruvex haksız rekabete sokulmuştur. Cypfruvex'in bir görevi de sayın milletvekilleri bu ülkede üreticileri istismardan korumaktır. Cypfruvex gayet tabii bu ülkenin ürününü eğer özel sektör de piyasada olduğu halde almıyorsa, alıp üreticinin malını değerlendirmekle yükümlüdür ve üreticinin elinde limonunu almamacasına bu görevini sürdürecektir.

RASİH KESKİNER (Devamla) - Almadı orda kaldı.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Çekilirse çekilsin özel sektör. Belki de dış pazarda istediği olumlu sonucu alamamıştır ama Cypfruvex bu görevi sürdürecektir. Yani özel sektör

çekildi diye Cypfruvex'in de çekilmesinin bir anlamı yoktur. 1985-86 yılı ürün paralarını alamayan üreticiler ve işçiler vardır. Cypfruvex Tarım Bakanlığı olarak benden çok Ticaret Sanayi Bakanlığını ilgilendiren bir soruda daha önce de bir soruya verdiğim cevapta da şu ifadeler vardı; "Bakanlar Kurulumuz, "Ükümetimiz işin ciddiyetine eğilerek tenkit ettiği düzenlemeyi getirmiş ve 200 milyon lirayla teminatı 31 Ocak'a kadar düzenlemeleri kaydı ile mevcut şirketlerin ondan sonra, ki gelecek olan şirketlerin de ancak ihracatına izin verileceği kaydına bağlamıştır." 31 Ocak'a kadar niçin zaman verildi de hemen Gayet tabii bu önlemi almadan bazı şirketler bağlantılara girmişti. Bahçede aldılar, dış bağlantılara da girdiler, belki de banka muameleleri bile devam ediyor. Dolayısıyla birden bire kesip atmak mümkün değildi ve belli bir zaman aşımından sonra uygulamaya koymak daha doğrudur, bunu sizin de kabul etmeniz gerekir.

Batak konusunda hassasiyetimizin bir göstergesidir bu. Su konusuna Bakanlığımızın, daha doğrusu bu ülkede ilgili şu anda iki Bakanlığın diyebiliriz, tabiatı ile ciddilikle ilgileceği muhakkaktır. Bizden önceki Sayın Bakan zamanında başlatılmış olan projeler hassasiyetle takip edilmektedir. Amacımız, Yayla Su Projesine benzer projeler topluca geliştirmektir. Bu konuda önümüzdeki günlerde çalışmalarımız sürecektir. "Üretim maliyetleri artarken, üretici gelirleri olumsuz yönde etkilenmektedir" diye bir madde var. Değerli arkadaşlarım; Şunu söylemek istiyorum 80-81 ile 86-87

sezonları arasında geçen 6-7 senelik devrede, 6 senelik devrede limon üreticilerinin gelirlerinde %650 büyüme, greyfrut üreticilerinin gelirlerinde %1560 büyüme, yafa gelirlerinde %1000 büyüme, valensiya gelirlerinde %600 büyüme sözkonusudur.

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Girdileri de söyle.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Girdileri de söyliyelim. Girdileri de söyliyelim, enflasyon oranını da düşünelim acaba %1560 mı olacak, siz değerlendirin?

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Yalnız mazotta %2000 dir. Nedir senin dedigin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ya, ya.

ERDAL SUREÇ (Devamla) - Aç da bak.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Elektrikle çalışır bahçeler Sayın Süreç?

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Elektrige ne kadar zam geldi?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Burada gündemin içinde olmadığı halde bir iki konuya değindi arkadaşlarım, müsaade ederseniz onlara da seslenmek istiyorum.

Bakanlığımız doludan zarar görenlerin ödenmesi doğrultusunda sigorta çalışmalarını bitirmiş ve portakal üreticilerinin görebileceği bir yere askıları asmıştır. Yani kuraklık gibi en kısa zamanda bu da tazmin edilecektir.

Kesim işçileri, yine gündem dışı olduğu halde burda gündeme getirildi. Değerli kardeşlerim...

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Gündem dışı değil, narenciye çalışanlarının sorunlarıdır. Nasıl gündem dışı?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Peki, gündemin içinde olduğu halde cevap veriyorum. Peki efendim.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İçindedir.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ben böyle okudum da teker teker, onu cevaplandırdım.

İBRAHİM KORELİ - Narenciye üreticileri ve bu sektörde çalışanların sorunlarıdır.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tabii dolaylı olarak o da doğrudur.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Hayır, direk var içinde.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Efendim, hafızayı beşer nişanla malüldür. Burada, biraz önce Emin Arkadaşımın sözlerini hatırlatıyorum, kaçak işçilerle ilgili ister soruşturma, ister genel görüşme konusu gündeme geldiğinde Yeni Doğu Partisi olarak biz ona olumlu oy verdik. Eki-mizi kaldırdık. Ama Hükümette olan Toplumcu Kurtuluş Partisi ona olumsuz oy verdi. Çalışma Bakanlığı da kendi uhdelerinde olduğu halde. Bunu kendilerine hatırlatırım ve bu hatırlat-madan sonra, şimdi ifade ediyorum ki Bakanlığımız, Hükümetimiz kaçak işçilerin bu ülkede her türlü sosyal güvenceden

yoksun çalıştırılmasının karşısındadır. Bunu en yetkili, sorumlu Bakan olarak burada bir defa daha ifade etmek istiyorum. Ve biz, Cypfruvex olarak kontraktörlerle mevcut mukaveleleri, kaçak işçilerin çalıştırılması doğrultusunda düzenlenmediğini gördük. Ama bu konuda Bakanlığımız yine kontraktörlerle kişisel temasa geçmiş, yani daha doğrusu cypfruvex olarak kişisel temasa geçmiş ve kontraktörlere kaçak işçi çalıştırmamaları konusunda imza almıştır ellerinden. Müessesenin avukatıyla da bizzat ben görüşme yaptım. Yasal çıkış yolları aradık ve yasal çıkış yollarının bu ülkede Çalışma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığıyla dolayısıyla de bizimle müşterek bir çare bulunacağı inancındayız, görüşünderiz. En kısa zamanda bu sorun, sizin söylediğiniz gibi kısmen, sizin zamanınızda olduğu gibi belki biz de çözeceğiz. Kısmen...

KENAN AKIN (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz tamamen çözeceğiz.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Biz tamamen çözümlenmesinden yanayız.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Tabii, tamamen çözümlenmesinde gayret göstereceğiz de belki sizin kadar, belki kısmen çözebiliriz.

Bir de kişisel bir sorunu söyledi Sayın Koreli. Hükümet kuruluşu esnasında söylediğimiz bir sözü hatırlatarak, bizzat Sayın Bakan tarafından...

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANI TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Kabak tadı verdi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hakikaten kabak tadı verdi, izah ettiğimiz halde, yani tekrar izah edelim.

İBRAHİM KORELİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Tuz koy kabağa.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Sayın Bakan diyor ki elli kişilik listeyi Cypfruvex'e el yazısıyla gönderdi. Ve diyor ki inkâr etsin. İşte tutanaklara geçiyor ve bu kürsüden inkâr ediyorum, reddediyorum, el yazıyla değil...

ERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Daktiloyleydi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Şifahi olarak bile, daktiloyle bile, Sayın Başbakan en yakın şahidimdir ve milletvekili arkadaşım bana nasıl tazik yaptığını kendi ağzıyla itiraf etti, bir kişi için bile Cypfruvex'e özel yaklaşımım olmamıştır. Şimdi davet ediyorum. İsbat etsin.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İspat ediyorum, hiçbir kişiyi nasıl koydunuz?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Hani elli kişilik liste yahu?

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - İspatı vardır. İspat ederim sana.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Evet, bekliyorum.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Genel görüşmeye oy verin lütfen.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bekliyorum.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Genel Görüşme sürecinde vereceğim sana bunu.

EŞBER SERAKINCI (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Sayın Bakan, müsaade eder misiniz?

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Buyurun efendim.

EŞBER SERAKINCI (Devamla) - Sayın Başkan, yerimden müdahale etmek durumundayım. Gerek Sayın Koreli'nin konuşması, gerekse Sayın Bakanın söyledikleri Önergenin bir lehte, bir âleyhte boyutlarının dışına çıkmıştır ve genel görüşmesine gelmiştir salonda. Dikkatinizi çekerim.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Eşber Serakinci.

BAŞKAN - Evet, Sayın Beşeler.

(Milletvekilleri kendi aralarında konuşurlar.)

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen. Sayın Beşeler, devam edin.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hayır Sayın Serakinci, kişisel bir yaklaşımdı, onu da cevaplandırdım böylece.

BAŞKAN - Kişisel soruydu, söyleyebilirdi.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Bunun böyle olmadığını da artık benim tarafımdan açıklanmasından sonra isbatı kendilerine düşer, görevim isbat etsinler. Ve sonuç olarak zamanlarınızı almak istemediğimiz için, aslında Hükümet olarak doğru yolda olduğumuza inandığımız için...

İBRAHİM KORELİ (Devamla) - Doğru yol?

EMİN UZUN (Lefkoşa) (Yerinden) - Allah bu yoldan kimseyi ayırmasın.

AYTAÇ BEŞEŞLER (Devamla) - Ve bu genel görüşme talebinin de karşısında olacağımızı ifade ediyoruz. Oy doğrultularının bu yolda olmasını diliyoruz. Saygılar sunarım.

İBRAHİM KORELİ (Devamla) -(Anlaşılmayan sözler.)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aytaç Beşeler.

Sayın milletvekilleri; görüşülen konuda Önerge uyarınca genel görüşme açılıp açılmamasını oyunza sunacağım. Genel görüşme açılmasını kabul edenler?...

İÇİŞLERİ, KOYUŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Açılmadı mı Sayın Başkan?

BAŞKAN - Reddedenler?...

Çekimsiz yok. Ret 28, kabul 6, oyçokluğuyla reddedilmiştir.

Sayın milletvekilleri...

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI ATAY
CAFER (Yerinden) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Atay Cafer.

ATAY CAFER (Devamla) - Bir önerimiz vardır. Bugün
UBP Grubu adına Türkiye'den misafirler olduğu, onlarla
ilgilenmek gerektiğinden gündemin burda son bulmasını
öneriyoruz ve bilahare bir başka toplantıda devamını.

KATİP - Çünkü yemek var efendim. Yemek var, bütün
bakanlar davetli.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet
Meclisinin konukları ile Sayın Komite Başkanı ve üyelerinin
ilgilenmesi nedeniyle bir önerge gelmiştir. Bu önerge kabul
edilmiştir. Gelecek birleşim 5 Aralık Cuma günü saat 10.00'da
aşağıdaki gündemle yapılacaktır.

- I. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları,
- II. Özel Gündemde Yer Alacak İşler,
- III. Seçimler ve oylaması yapılacak işler,
- IV. Sorular
- V. Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılması,
- VI. Görüşülecek Tarası ve Öneriler ile Komitelerden gelen
diğer işler,
1986 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı.
(Y.T.No:23/2/86; ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan
Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.

Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

(Kapanış saati: 12.15)

../ 1281..

DONEM: I

YIL: 2

CUMHURİYET MECLİSİ
GÜNDEMİ

14'üncü Birleşim
30 Kasım 1986 Pazar
Saat:10.00

- I. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI
- II. ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER
- III. SEÇİMLER VE OYLAMASI YAPILACAK İŞLER
- IV. SORULAR
- V. GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASTI:
 1. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay ile Lefkoşa Milletvekili Sayın İbrahim Koreli'nin ortaklaşa verdikleri "Narenciye Üreticilerinin ve bu sektörde çalışanların sorunlarına ilişkin Genel Görüşme Açılması Önergesinin (G.G.No:10/2/86) Öngörüşmesi.
- VI. GÖRÜŞÜLECEK TASARI VE ÖNERİLER İLE KOMİTELERDEN GELEN DİĞER İŞLER
 1. Birleştirilmiş 1986 Mali Yılı Ek Bütçe/Yasa Tasarısı (Y.T.No:114/2/86; Y.T.No:121/2/86 ve Y.T.No:122/2/86) ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin Tasarıya ilişkin Raporu.